

● NA SEJI OK SZDL O III. SAMOPRISPEVKU

OK SZDL - a predlog programa še na rešetju

● VOLITVE 1982

Organizacijske in tehnične priprave

V pripravah na splošne skupščinske volitve, ki bodo prihodnje leto spomladi, je treba opozoriti tudi na organizacijske in tehnične priprave. Le-te mnogokrat zapostavljamo, ko se ukvarjamo z vsebinskimi in kadrovskimi zadevami. Izkušnje nas opozarjajo, da nam prav pomankljive tehnične priprave v mnogih ozidih ali KS povzročajo neprijetnosti prav na dan volitev oziroma glasovanja.

V krajevnih skupnostih bo treba tehnične in organizacijske priprave na volitve 1982 združiti s pripravami na referendum o III. ljubljanskem samoprispevku. Tako je že sedaj potrebno določiti glasovalna mesta oziroma volišča, ki naj do skupščinskih volitev ne bi spreminjala svojih lokacij in območij. Določena morajo biti tako, da so čim bližje volivcem, da omogočajo hiter potek volitev in da ne zajemajo prevelikega števila volivcev. Tudi ureditev volišča mora biti takšna, da v popolnosti zagotavlja tajnost glasovanja. Pri splošnih volitvah mora biti dan poseben poudarek na razporeditev volilnih odborov na volišču, kajti na vsakem bodo delovali trije ali štiri odbori. Vsak odbor posebej vodi glasovanje za eno od področij, in sicer za delegacijo KS v skupščino družbenopolitičnih skupnosti, za delegacije sis, za člane občinskega družbenopolitičnega zbora, v kmetijskih predelih pa še za delegacijo kmetov.

Za dobro delo volilnih odborov so vsekakor potrebni ažurno pripravljene volilni imeniki. Te pripravi ustrezen organ oziroma uprava za no-

tranje zadeve pri skupščini mesta, v krajevnih skupnostih pa jih bo treba še pred referendumom za III. samoprispevek dodobra preveriti in dopolniti ter jih takšne oddati v dokončno pripravo upravnemu organu. Takšno preverjanje volilnih imenikov bo treba opraviti tudi pred spomladanskimi volitvami.

Nekoliko lažje tehnično organizacijsko delo nas čaka v ozidih, kajti kadrovske in druge službe v vsakem tozdu imajo vedno stalne podatke o delavcih, ki združujejo delo. Seveda pa se pojavijo drugi problemi, ki so povezani z dislociranimi obrati, večjimi gradbišči, delavci, ki opravljajo večji del terensko delo itd.

Večino vseh teh priprav vodijo občinska volilna komisija in komisije temeljnih samoupravnih skupnosti.

Pri pripravah ne smemo pozabiti tudi na pravočasno tiskanje ustreznega števila glasovnic, razglasov in drugega gradiva, na odgovorno kadrovsko sestavo volilnih odborov ter tudi na takšne malenkosti kot so svinčniki ali šopek rož na voliščih.

MARKO ROTH

»Proti takemu načinu zbiranja sredstev ni bilo v občini Ljubljana Moste-Polje nobene pripombe.« je na seji naše občinske konference SZDL 22. septembra povedal predsednik komiteja za družbene dejavnosti Janez Lah, ko je poročal o poteku prvega kroga javne razprave o III. samoprispevku. Na konferenci je bilo namreč ugotovljeno, da je razprava v naši občini potekala živahno in poglobljeno, delovni ljudje in občani pa podpirajo odločitev za III. samoprispevek. Zato so delegati občinske konference SZDL predlagali občinski skupščini, da za 22. november razpiše referendum oziroma za to pooblasti mestno skupščino.

Glede programa, ki predvideva, kaj naj bi bilo iz III. samoprispevka zgrajeno v naši občini, je prišla pripomba le iz Polja. Krajevna konferenca SZDL in KS Polje predlagata, da se v programu III. samoprispevka uvrsti tudi zidava nove osnovne šole v Polju. Staro šolsko poslopje na križišču Zadobrovske ceste z Zaloško je namreč dotrajano, hkrati pa šolarjem iz tega okolja grozi konec srednjeročnega obdobja tretja izmena. Podatki povedo, da poteka na OŠ Edvarda Karde-

lja v Polju pouk v 1,8 izmeni (pri tem niso upoštevane podružnične šole), tako da imajo učenci slabše učne razmere, kot so drugje v občini, še zlasti pa, če jih primerjamo s tistimi v občinah Bežigrad in Center. Občinska konferenca je to stališče podprla, hkrati pa opozarja, da bo treba glede tega doseči soglasje tudi z drugimi ljubljanskimi občinami, ker je denarni načrt III. samoprispevka že izdelan.

Nadaljevanje na 3. strani

Delegacija zvezne konference ZRVS Jugoslavije je obiskala OK ZRVS Ljubljana Moste-Polje. Vodil jo je predsednik zvezne konference ZRVS Jugoslavije generalpolkovnik Dušan Korač (na sliki drugi z desne) skupaj z zveznim sekretarjem Sretenom Zaričem. V njegovem spremstvu so bili tudi predstavniki ZRVS Slovenije Janez Japelj in predstavniki OK ZRVS Novo mesto. Delovni pogovor se je nanašal predvsem na najaktualnejše naloge ZRVS v občini in KS, na nadaljnjo rast ZRVS in njeno vlogo pri podružljanju SLO in DS v okviru frontno organizirane SZDL ter na sodelovanje z vsemi drugimi dejavniki s področja SLO in DS.

VILKO SLUGA

● OB TEDNU OTROKA

Razumeti jezik igre pomeni razumeti misli in srce otroka

Prvi teden v oktobru je na pobudo mednarodne organizacije za pomoč otrokom pri organizaciji združenih narodov UNICEF posvečen otroku. Letošnji naš teden otroka pa je obeležen z mislijo TUDI PRIZADETI OTROCI SO MED NAMI.

Na pobudo naše občinske zveze prijateljev mladine je v sodelovanju s svetom za predšolsko vzgojo in pomoč družini pri ZPM organizirana razstava likovnih in ročnih del v občinski hiši, VVO Angele Ocepek je uredila vitrino ob Zaloški cesti, kulturni dom Španski borci pa nudi streho malčkom za ogled lutkovnih predstav. Šole in vrtci organizirajo predavanja za starše in ogled kinopredstav...

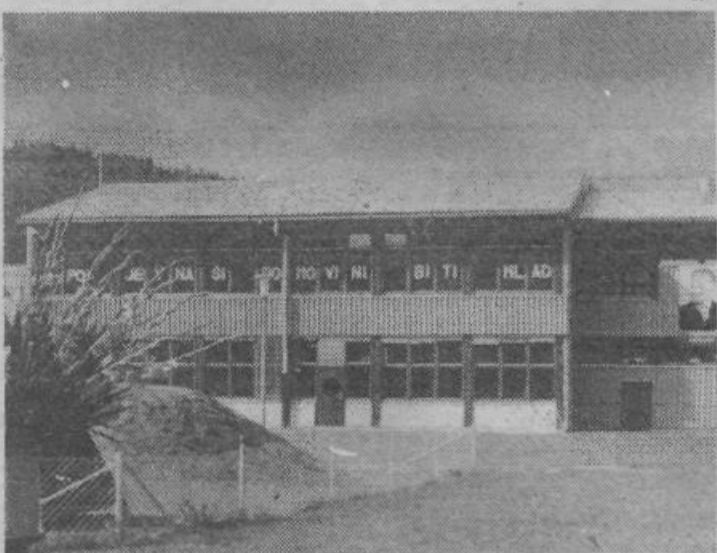
V bodoče moramo še z vestnejšim in vztrajnejšim delom v krajevnih skupnostih doseči boljše socialno in vzgojno varstvo otroka. Pri družinskem varstvu morajo sodelovati tudi hišni sveti, ki naj opozarjajo na vsak nerešen primer varstva in sodelujejo z VVO in z družinami, ki rešujejo prostorsko stisko v vrtcih. V novih naseljih naj izkoristijo sleherni prostor, v katerem lahko nudijo varstvo predšolskim otrokom s pomočjo maticnih vrtcev (ne glede na lokalistične ali birokratske težnje raznih ustanov), saj so prav v novih naseljih mlade družine, ki največkrat nimajo rešenega varstva otrok.

Le v VVZ Angele Ocepek deluje oddelek za mentalno zaostale otroke — v občini Vič-Rudnik je oddelek ukinjen — in potrebna je rešitev za varstvo takih otrok v vsej Ljubljani. Naša odločitev na referendumu za III. samoprispevek bo pripomogla, da rešimo številne zagate.

Koliko novih isker domišljije in tihe otroške zamaknenosti se prižge v otroških očeh ob poslušanju pravljic, cicibanovih uric in obiskih lutkovnih predstav, vedo povedati tisti, ki jim to nudijo v okviru društev prijateljev mladine po krajevnih skupnostih. A koliko otrokom tega lahko nudimo, je premnogokrat odvisno domala le od naše pripravljenosti, razumevanja in zavesti, da jim omogočimo lepši danes in jutri.

Svet za delo s starši bo moral biti v bodoče še aktivnejši — tako kot je že pohvalna njegova iniciativa, da sproži problem o prizadetih otrokih, ki zaradi zdravstvenih razlogov niso izdelali osnovne šole in je z usmerjenim izobraževanjem premalo storjenega za njihovo nadaljnje vključevanje v življenje, v poklic, v našo družbo.

KATJUŠA BADOVINAC

Še en sad II. samoprispevka

Po 101 letu so v Dolskem dobili novo poslopje osnovne šole, v katerem sta tudi dva oddelka VVZ. Učenci in učitelji so se že vselili v novo šolo s 4 učilnicami za razredni pouk, malo telovadnico, večnamenskim prostorom, knjižnico in bralnico, razdeljevalno kuhinjo in zakloniščem, v dveh prostorih VVZ pa je prostor za 48 malčkov. Tu je tudi večja pralnica. Zunaj poslopja so urejene telesnovzgojne in igralne površine.

Težave z gradnjo, o katerih smo pisali lani, so mimo. O njih je spregovoril tudi slavnostni govornik, predsednik naše občinske skupščine Marjan Moškrič pa poudaril povečano sedanjo odgovornost pri ureničevanju naših načrtov nasploh.

Kulturni program so izvedli cicibani iz vrtca in pionirji osnovnošolci, ki so za posamezne točke poželi navdušeno odobravanje številnih krajanov in gostov. Na sliki: Nova šola in vrtce v Dolskem.

VLAK BRATSTVA IN ENOTNOSTI

Okupatorji, ki so spomladi l. 1941. zasedli Slovenijo, so takoj začeli vsak svojo raznarodovalno politiko. Še najtežje je bilo Slovincem v nemškem okupacijskem območju na Štajerskem in Gorenjskem. V Mariboru so Nemci ustanovili preselitveni štab in izdelali podroben selitveni načrt, v katerem so poudarili, da je treba »izseliti vso slovensko inteligenco.«

Z izseljevanjem so začeli 7. junija 1941, ko je iz Maribora odpeljal prvi vlak proti Hrvatski in Srbiji. Pregarjanjem so dovolili odnesti s seboj 50 kg prtljage in 500 din. Vse drugo premoženje so jim zaplenili »v korist države«. V Srbijo so Nemci odpeljali 33 transportov slovenskih izgnancev, od tega 26 iz Maribora in 7 iz Rajhenburga (Brestanice). V vsakem transportu je bilo od 300 do 600

oseb. Naselili so jih v različnih krajih — v Aradjelovcu, Kra-

gujevcu z okolico, Čačku, Užicah, Valjevu itd.

Izvori in izkušnje revolucije

Sprejem vlaka bratstva in enotnosti 1978 v Topčideru

Slovenski izgnanci so v Srbiji opravljali različna dela, da so lahko prehranili svoje družine, politično so se vključevali v narodnoosvobodilne odbore, veliko pa jih je odšlo v partizane, kjer so organizirali četo Ivana Cankarja.

Okupatorju njihovo politično delo ni ostalo prikrito, zato jim tudi ni prizanašal. Velikokrat so izgnanci že tako borno imetje, ki so ga prinesli s seboj, tam ponovno izgubili v pohodih Nemcev proti osvobojenemu ozemlju, še zlasti proti Uziški republikli. Kakšen teror so okupatorji izvajali nad srbskim prebivalcem, dokazuje odredba, ki je bila izdana 10. oktobra 1941 in jo je podpisal Franz Böhme. Z njo so zahtevali za vsakega ubitega Nemca 100, za ranjenega pa 50 tamkajšnjih prebivalcev.

(Nadaljevanje na 3. strani)

DELOVNA SKUPINA CK ZKS NA OBISKU V EMONA INŽENIRINGU

Odgovornost in spet odgovornost

POSPEŠEVANJE IZVOZA IN DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Bo zvezni SISEOT pravično dodeljeval nadomestila?

Do konca leta bodo morali občinski izvršni sveti in mestni izvršni svet ter sivi v Ljubljani zbrati okoli 237 milijard in 550.000 tisoč dinarjev za pokritje izgub istim delovnim organizacijam, ki imajo pri izvozu največjo izgubo. Zato so vse samoupravne interesne skupnosti v teh dneh sprejemale družbeni dogovor in samoupravni sporazum o načinu zagotavljanja in usmerjanja dela družbenih sredstev za pospeševanje izvoza.

Domenjeno je, da ne bodo vse ljubljanske občine in sivi prispevale enako. Tako je te obveznosti razbremenjena skupnost socialnega skrbitstva, ki že tako razpolaga z majhnimi zneski denarja, manj pa bodo prispevale tudi tistne in občinske skupnosti otroškega varstva, zdravstva ter vzgoje in izobraževanja. Izvršni odbori posameznih sivo, ki so pripravljali predlog, od kje vzeti denar za pospeševanje izvoza, so si prizadevali, da bi kar najmanj okrnili osnovne programe. Tako je mestna izobraževalna skupnost med drugim zmanjšala sredstva za financiranje gradnje osnovne šole na Fužinah, za nakup opreme pri pouku obrambe in zaščite, skupnost otroškega varstva bo manj, kot je načrtovala, namenila za gradnjo Poti spominov in tovarištva ter za raziskovalne naloge, zmanjšala pa bo tudi režijske stroške. Tudi skupnost za zaposlovanje bo nekaj prištedila pri režijskih stroških, nekaj denarja pa bo lahko dala tudi iz še nerazporejenih sredstev.

Delegati skupnosti za zaposlovanje in otroško varstvo so brez pripomb sprejeli družbeni dogovor in samoupravni sporazum o načinu zagotavljanja in usmerjanja dela družbenih sredstev za pospeševanje izvoza. Na sivo za vzgojo in izobraževanje pa se je oglašila delegatka glasbene šole. Predlagala je, naj bodo glasbene šole oproščene tega prispevka, ker bi jih ta primoral, da povisajo šolnino ali pa zmanjšajo svoje delovne programe. Ta zahteva je spravila večino drugih delegatov v stisko, saj niso vedeli, kako naj glasujejo, ker na osnovnih delegacijah niso razpravljali o tem predlogu. Zato so zadolžili strokovno službo, da ugotovi upravičenost tega zahtevka, dokončna rešitev pa bo odvisna od mestne izobraževalne skupnosti. Nekateri delegati je tudi zanimalo, po kakšnem ključu bo zvezni SISEOT delil ta denar. Kaže pa vsekakor omeniti tudi misel, ki jo je bilo slišati na seji sivo za vzgojo in izobraževanje, namreč, da večkratno spreminjanje finančnih načrtov sivo in s tem seveda tudi programov dela, zbuja občutek neraznosti. D. J.

»Naš temeljni problem je odgovornost do dela. Vsak izgovor nam pride prav, da nekaterih stvari ne naredimo. Zato tudi nismo učinkoviti. Vedno pa je treba zadeve najprej urejati doma. Zato bi morali tudi vi pogledati, katere so naloge komunistov v taki delovni organizaciji, kot je vaša, ki ima neke posebnosti in je pomembna za razvoj našega gospodarstva.« Je na sestanku osnovne organizacije zveze komunistov v Emona Inženiringu povedala izvršna sekretarka v predsedstvu CK ZKS Ivanka Vrhovčak.

Delovna skupina CK ZKS — vodila jo je Ivanka Vrhovčak, v njej pa so bili še Jože Bučar (sekretar MK ZKS), Staša Rejc in Polde Maček (člana CK) ter drago Lukič (strokovno politični delavec na CK) — se je med obiskom v naši občini 8. septembra udeležila tudi sestanka 15-članske osnovne organizacije zveze komunistov v Emona Inženiringu. Člani osnovne organizacije so na sestanku najprej obravnavali uresničevanje sklepov, ki so jih že sprejeli. Ugotovili so, da se s tem ne morejo pohvaliti, kajti v celoti niso izpolnili niti enega sklepa. Zato tudi besede Ivanke Vrhovčak o odgovornosti in o tem, da bi bilo treba kritično oceniti delo komunistov v samoupravnih organizacijah, strokovnih službah in družbenopolitičnih organizacijah. Narava njihovega dela sicer otežkoča, so razložili komunisti iz Emona Inženiranga, da bi povsod delovali tako, kot bi morali. Zavedajo pa se, da to ne opravičuje njihovega ravnanja.

V Emona Inženiringu je zaposlenih okoli 70 delavcev, ki se ukvarjajo s projektiranjem in gradnjo farm, trgovin, hladilnic in skladišč. Delajo tudi zunaj naših meja in tako prinašajo našemu gospodarstvu preproste devize. Z letošnjimi polletnimi gospodarskimi rezultati, o katerih so tudi govorili na tem sestanku,

so v Emona Inženiringu zadovoljni. Vendar pa to še ne pomeni, da so za naprej lahko brezskrbni, saj prav zdaj končujejo precej del v tujini, pa tudi doma je konkurenca vse večja. Prizadevajo si sicer, da bi sklenili pogodbe za nova dela v tujini — želijo prodreti v Latinsko Ameriko, v Afriki bi se radi uveljavili v Nigeriji in Tanzaniji, še naprej pa bi se radi obdržali v Iraku in Maliju, pa tudi v evropskih socialističnih državah. Dela v tujini navadno prinese veliko denarja, vendar so tudi tveganja velika. Trg je treba dolgo časa obdelovati in uspeh ni nikoli znan naprej. Merilo za pridobitev dela zunaj naših meja pa je le kakovost in tudi denarna sposobnost. Velika ovira za nastop Emona Inženiranga na tujem trgu je prav dejstvo, da ne morejo nuditi posojil. Člani osnovne organizacije so na sestanku tudi opozorili na nepovezanost sozda Emona, kadar gre za nastop na zunanjem trgu.

Delovna skupina je pohvalila potek razprave o polletnih rezultatih gospodarjenja v Emona Inženiringu. Razprava je namreč potekala po enotah, delavci pa se niso držali le pri številkah, indeksih, ki velikokrat ne povedo dovolj, temveč predvsem pri vsebini.

D. J.

GOSTINCI V MOSTAH

VELIKA FLUKTUACIJA DELAVCEV

LILIJAN PEROŠA — STROKOVNJAK ZA VARJENJE

Pika na i

»Po dvajsetih letih varjenja je to res pika na i,« je nekajkrat v najinem pogovoru, ki se je nanašal na prvo delovno tekmovanje ljubljanskih kovinarjev — bilo je od 10. do 12. septembra — ponovil 43-letni Lilijan Peroša, ki se je tekmovanja udeležil kot član ekipe Slovenija ceste — Tehnika, tozdr Mehanični obrati. Lilijan Peroša je nastopil v skupini varilcev MAG in tu zasedel prvo mesto. Naj pojasnimo, da je MAG mednarodna oznaka za metal aktiv gas, kar pomeni polavtomatsko varjenje kovin v zaščiti ogljikovega dioksida.

Lilijan Peroša se je tega tekmovanja udeležil takorekoč po naključju. V tozdr Mehanični obrati so namreč sklenili, da bi bilo prav, če tudi njihovi kovinarji pokažejo, kaj vedo in znajo. »In vrgli so me v žerjavico,« pravi med smehom Lilijan Peroša.

Šele zdaj, ko je že vse mimo, prizna, da ga je nekoliko skrbelo,

Lilijan Peroša se je izučil za plamenskega in obločnega varilca. V svoji stroki se je izpopolnjeval, kolikor se je dalo. »Zadovoljen sem,« pravi, »da je izdetek tudi lep, ne le dober. Danes nekateri menijo, da je že dovolj, če se stvar, ki jo napravijo, le drži skupaj. Američani pa trdijo, da je tudi varjenje umetnost.«

To, da je skrben in nekaj da na videz, se mu je na tekmovanju obrestovalo. V svoji skupini je drugouvrščenega prehitel za več kot 300 točk. Od 1000 točk, kolikor bi jih lahko dobil tekmovalec, ki bi prav vse opravil res brez napake, jih je zbral 711 in bil prvi. Poleg strokovnega dela se je bilo treba na prvem delovnem tekmovanju kovinarjev Ljubljane izkazati tudi v poznavanju samoupravljanja in predpisov iz varstva pri delu. Praktični izdelek, ki ga je napravil po skici, je moral biti lep na oko, a tudi kakovosten. Zvar so namreč pregledali pod rentgenom, preiskovali so, če ne pušča vode, upoštevali pa so tudi čas varjenja in gospodarno ravnanje z materialom. Kot zanimivost je Lilijan Peroša povedal, da se je prvi dan na teoretičnem delu tekmovanja pojavilo 16 tekmovalcev, drugega dne, ko je bil na vrsti praktični del, pa jih je bilo kar pol manj.

Le dober teden po tekmovanju v Ljubljani se je Lilijan Peroša udeležil republiškega tekmovanja kovinarjev v Mariboru. Tam se ni uvrstil tako dobro, toda ali ni že nastop na republiškem tekmovanju veliko priznanje in uspeh? Je! Lilijan Peroša misli prav tako. »Vendar bi bilo lepo,« reče nekoliko tiše, »če bi bil tako dober, da bi odšel na zvezno tekmovanje.« Je že tako, da hoče človek vedno več, da se nikoli ne zadovolji z doseženim. Tako je tudi pravi. DARJA JUVAN

Lilijan Peroša pri svojem delu (Foto: D. J.)

kako se bo odrezal na tekmovanju. Zato je tudi v svojem prostoru, kjer je bil skrit očem sodelavcev, napravil dve vaji. Ze dve leti je namreč vodja varilnice v tozdr Mehanični obrati, zato ima zdaj manj priložnosti za varjenje, saj dela le še zahtevnejše stvari, drugo pa opravi njegovih šest fantov. Štirinajst let pa je bil pri tem delu sam. Zato mu veliko pomeni spoznanje, da se lahko še vedno enakovredno kosa s tistimi, ki vsak dan stojijo za varilnim aparatom.

Predsednik obrtnega združenja v Mostah Anton Lavrič in predsednik sekcije gostincev tega združenja Zdenko Kregar sta pred kratkim posredovala informacijo o gostincih, ki delujejo v občini. Sestava gostinskih lokalov je v Mostah dokaj pestra — od slaščičarne prek disko kluba do gostilne in nočnega lokala. Vendar pa nobeden od zasebnih gostincev ne nudi prenočišč.

Lani je bilo v naši občini 38 gostinskih obratov, ki so dosegle 49.338.000 dinarjev celotnega prihodka in 10.273.000 dinarjev čistega dohodka. V občinski proračun pa so samostojni gostinci v Mostah prispevali 1.523.000 dinarjev davkov, in to brez prometnega davka na alkoholne pijače.

Njihovo število pa se počasi veča in letos je v občini že 42 gostinskih obratov, med katerimi je 23 gostiln (4 od tega so skupne obratovalnice), 7 okrepčevalnic, 6 bifejev, 4 slaščičarne, nočni lokal in disko klub. V vseh teh obratih je zaposlenih 86 delavcev, od tega kar 42 nekvalificiranih. Polkvalificiranih delavcev je 17, kvalificiranih 25 in le dva imata visoko kvalifikacijo. To pomeni, da je kvalifikacijska struktura precej neugodna. Če k temu dodamo še zelo veliko fluktuacijo gostinskih delavcev, kateri so vzroki zlasti neurejen poslovni čas, dopusti, nerešena stanova-

vanjska vprašanja, se nam ponuja misel, da gostinstvo ob vsem tem ne more biti na kaki zavidljivi ravni.

Kot ugotavljajo pri sekciji gostincev, pa bi lahko z ustreznijo kreditno politiko in ugodnejšimi kreditnimi pogoji za osnovna sredstva ter za gradnjo ali adaptacijo lokalov dosežanje gostinske obrate povečali ter tako razširili svoje zmogljivosti. V novih soseskah pa bi morali urediti manjše gostinske obrate, predvsem okrepčevalnice, takšne, kakršne so se pokazale uspešne že v drugih okoliših. Tem okrepčevalnicam kot tudi razvoju kmečkemu turizmu bo v tem srednjeročnem obdobju namenjena še posebna pozornost in je to tudi zapisano v občinskem družbenem planu. Izpolnitev te naloge pa ne bo lahko, saj kmečkemu turizmu v Mostah praktično ni, za nov lokal pa so potrebna tako velika sredstva, da jih premore le malokateri začetnik. A. D.

Zelje že polni kadi

Že nekaj časa, še posebno pa letos, vse pogosteje beremo na prvih straneh časopisov visokodoneče besede o kmetijstvu in hrani. In prav je tako. Kmetijstvu moramo dati prednost, ne le zato, da postanemo neodvisni od uvoza, postati moramo izvozniki hrane, saj imamo polja, travnike in tradicijo, le še malo organiziranosti nam manjka.

Gradov ata, ki ga vidimo na fotografiji z ženo in sinom, kot najmlajšim kooperantom, pravi, da so kašelsko zelje v starih časih v Trst vozili in ga tam odlično prodajali. No, danes tega ni treba. Ljubljana ga veliko potrebuje, polj je pa vse manj.

Zelje pa na kašelskih njivah še vedno odlično uspeva, čeravno so bile letos prve glave nekoliko drob-

nejše od lanskih, kot so nam povedali v zadrugi Dobrunje, ki bo pri kooperantih kmalu napolnila bazene z 900 tonami kislega zelja in repe. Pri zadruzi pravijo, da je letošnji pridelek popraveč, da imajo vsako leto več kooperantov, da je bil letos zelo dober odkup solate, kumar, peteršilja in korenja. Prav zdaj pa na kmetijskem inštitutu preučujejo možnost tunelskega pridelovanja raznih povrtnin na ljubljanskih poljih. Če se bo dobro obneslo, bomo zimi skrajšali peruti tudi z vitamini z naših polj.

Gradovi so letos že v začetku septembra dali prvih deset ton zelja zadruzi in kljub težkemu delu se jim je smejalo: težje so glave, boljši je zalužek! Tekst in slika S. GERLIKA

— a predlog programa še na rešetu

(Nadaljevanje s 1. strani)

Več pripomb, ki jih je po končanih javnih razpravah dobil občinski operativni odbor za pripravo III. samoprispevka, nekatere pa so bile izrečene tudi še na sami seji konference, pa se je nanašalo na skupni program. Tako naši delovni ljudje in občani menijo, da bi morali denar za prenovno lutkovnega gledališča najti drugje ali pa za njegovo dejavnost poiskati ustrezne prostore v kakem drugem poslopu, morda tudi v domu Španski borci. Enakega mnenja so bili tudi za glasbeno šolo. So pa za popravilo mladinskega okrevališča na Rakitni, saj so obolenja dihal na prvem mestu med boleznimi, za katerimi bolujejo otroci iz naše občine. Vendar pa je tu treba ugotoviti odgovornost tistih, ki so krivi, da se je okrevišče znašlo v takem položaju. Sicer ni jamstva, da se to, kar se je primerilo že dvakrat, ne bo ponovilo še tretjič.

Delegati naše občinske konference so se zavzeli, da naj samoprispevek plačujejo tudi tisti, ki so le začasno prijavljeni v Ljubljani, a tu živijo že dalj časa in uporabljajo šole in vrtnice, ki smo jih zgradili iz prvega in drugega sa-

moprispevka. Plačevanja pa naj bodo oproščeni kmečki prebivalci — tako je bilo namreč tudi pri I. in II. samoprispevku — ki so uvrščeni v četrtri razred davčnih upravičencev. V skladu z rastjo življenjskih stroškov pa naj se zagotovi tudi vsakoletno povzvišanje zneska, ki bo določal, kateri občani so zaradi nizkih osebnih dohodkov ali pokojnin oproščeni plačevanja samoprispevka. Svoje stališče do samoprispevka je na konferenci pojasnilo tudi društvo upokojencev. Predlagajo, naj bi upokojenci plačevali le en odstotek od pokojnine, ker sodijo, da je gradnja šol in vrtnice skrb mlade generacije.

Čeprav je bila na dnevni red te seje uvrščena tudi razprava o osnutku pravil in poslovnika OK SZDL ter njun sprejem, so delegati sklenili, da se razprava o teh dveh dokumentih podaljša do 25. oktobra. Na prihodnji seji občinske konference, ki bo predvidoma konec novembra ali v začetku decembra, pa ju bodo, upoštevajoč vse pripombe, sprejeli. Do takrat morajo tudi krajevne konference SZDL pripraviti pravila za delo te organizacije v krajevnih skupnostih. D. J.

Vlak bratstva in enotnosti

(Nadaljevanje s 1. strani)

Za Srbijo, predvsem za Šumadijo se je začel krvavi oktober. Nemci so po vaseh pobirali moške, stare od 16. do 60 let, in jih streljali.

Enega največjih in najhujših pokolov je doživelo prebivalstvo Kragujevca, mesta z bogato revolucionarno preteklostjo, v katerem je živel in delal tudi Svetozar Marković. V Šumaricah, nedaleč od mesta, so okupatorji postrelili več kot 7.000 ljudi, med njimi tudi dijake gimnazije in njih profesorje.

V teh težkih dneh so se med slovenskimi izseljenci in Srbi razvile resnične prijateljske vezi, ki so se po osvoboditvi potrjevale s krajšimi in daljšimi obiski. Organizirano pa

so se začele te vezi poglobljati s potovanji tako imenovanega Vlaka bratstva in enotnosti. Leta 1961 so novinarji mariborskega Večera skupaj s svojimi kolegi Novega puta iz Svetozareva pripravili prvo potovanje nekdanjih slovenskih izseljencev v Srbijo. Od tedaj so ta potovanja postala že tradicionalna in jih vsako drugo leto organizirajo koordinacijski odbori pri občinskih konferencah SZDL. Ob tem vlaku so se razvile prijateljske vezi tudi med tistimi mladimi — učenci, dijaki — nasledniki tistih hrabrih, ki so v Kragujevcu izgubili življenje s pesmijo na ustih, in njihovimi mladimi prijatelji iz Slovenije.

TATJANA KLEPAC

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Izvoz tovarne gospodinske opreme IGO, je če ga primerjamo z lanskim letom, naravnost rekorden. Letos so v prvem polletju izvozili štirikrat več kot v enakem obdobju lani, do konca leta pa bodo izvozili desetkrat več kot lani. Pogoj za takšen uspeh je izpolnitev zastavljenega plana. Takšen izreden izvozni uspeh je možen iz dveh razlogov: lani je IGO izvažal malo — komaj dvajsetino celotnega prihodka, medtem ko so se letos odločili za radikalno preusmeritev v izvoz. Drugi vzrok pa je, da so dobili — ne da bi pričakovali — velik posel v Sovjetski zvezi, ki jih veže za naslednjih pet let. Sovjetski partner bi želel naročiti celo več, pa v IGO že to naročilo komajda zmorejo. Delež izvoza bo zato v tej tovarni, ki bo ustvarila 410 milijonov din celotnega prihodka, znašal kar 30 %, to je 120 milijonov. Ne glede na posel s Sovjetsko zvezo, se bodo morali v IGO potruditi in do konca leta izpolniti obveznosti tudi do stalnih in odličnih partnerjev, ki so tudi dobri plačniki, kot sta Irak in Alžirija, izvažali pa bodo tudi v Libijo, Angolo in Kongo. IGO bi lahko izvažal tudi na zahod, vendar tega preprosto ne zmore zato,

ker ima zapolnjene vse zmogljivosti.

Tudi v Velani se ubadajo s problemi, kako realizirati zastavljeni plan proizvodnje zaves, saj bolj ko se bliža konec leta, težji je položaj glede redne preskrbe s surovinami. V proizvodnji ne teče vse gladko, saj je ob pomanjkanju surovin čedalje več zastojev. Manjši dotok zaves iz proizvodnje bodo nadomestili s popraviljem v požaru poškodovanih zaves, vendar bodo te slabše kvalitete in zato tudi cenejše, kar bo pomenilo izpad več odstotkov dohodka.

Na območju Železniskega gospodarstva Ljubljana so v prvih šestih mesecih letošnjega leta zabeležili zmanjšanje tranzitnega prometa glede na enako obdobje lani. Tranzit je manjši za 11 %. Na to zmanjšanje so vplivale predvsem transportne omejitve v ŽTP Zagreb, ŽTO Beograd, italijanskih železnic in še nekaterih drugih železniških uprav. Bistveno je na to vplival tudi izpad v prevozu starega železa iz Češko-slovaške, Madžarske in Bolgarije, pa še manjša blagovna menjava med Poljsko in Italijo ter Madžarsko in Italijo. C. P.